

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
OBSAH	7
ÚVOD	11
Výběr tématu a jeho uchopení	11
Cíl publikace a výzkumné otázky	12
1. VĚCNÝ ÚVOD	13
1.1 Definice pojmů	15
1.1.1 Plasty	15
1.1.2 Mikroplasty	18
1.1.2.1 Velikost částice	19
1.1.2.2 Pevnost částice	22
1.1.2.3 Koncentrační limit částic	22
1.1.3 Nanoplasty	23
1.1.4 Mikrogranulky	23
1.2 Současný stav poznání o mikroplastech	23
1.2.1 Primární a sekundární mikroplasty	24
1.2.2 Nejčastější zdroje mikroplastů	25
1.2.3 Možné dopady mikroplastů na životní prostředí	28
2. VÝCHODISKA PRÁVNÍ REGULACE NAKLÁDÁNÍ S MIKROPLASTY	30
2.1 Princip předběžné opatrnosti	30
2.2 Další aplikovatelné principy	33
2.2.1 Princip znečišťovatel platí	34
2.2.2 Princip udržitelnosti	35
2.2.3 Princip ochrany životního prostředí u zdroje znečištění	36
2.2.4 Princip integrace a komplexnosti ochrany	37
2.3 Dílčí shrnutí	38
3. PRAMENY PRÁVNÍ ÚPRAVY NAKLÁDÁNÍ S MIKROPLASTY	39
3.1 Mezinárodní úmluvy	39
3.1.1 Globální dohody	39
3.1.2 Regionální dohody	42
3.2 Evropské právo	42

3.2.1	Strategické a koncepční dokumenty	43
3.2.1.1	<i>Evropská strategie pro plasty</i>	43
3.2.1.2	<i>Nový akční plán pro oběhové hospodářství</i>	45
3.2.1.3	<i>Akční plán EU</i>	46
3.2.2	Sekundární právo	47
3.2.2.1	<i>Předpisy výslovně zmiňující mikroplasty</i>	48
3.2.2.2	<i>Předpisy aplikovatelné na nakládání s mikroplasty</i>	52
4.	APLIKOVATELNOST EXISTUJÍCÍCH MEZINÁRODNÍCH DOHOD NA NAKLÁDÁNÍ S MIKROPLASTY	56
4.1	Basilejská úmluva	56
4.1.1	Aplikovatelnost Basilejské úmluvy	56
4.2	Stockholmská úmluva	59
4.2.1	Aplikovatelnost Stockholmské úmluvy	59
4.2.2	Mikroplasty jako POPs	60
4.2.2.1	<i>Perzistentnost</i>	61
4.2.2.2	<i>Bioakumulace</i>	62
4.2.2.3	<i>Schopnost dálkového přenosu v životním prostředí</i>	62
4.2.2.4	<i>Škodlivé vlivy</i>	63
4.3	Dílčí shrnutí	63
5.	PRÁVNÍ ÚPRAVA NAKLÁDÁNÍ S PRIMÁRNÍMI MIKROPLASTY	66
5.1	Členské státy EU	66
5.1.1	Francie	67
5.1.2	Velká Británie	67
5.1.3	Belgie	68
5.1.4	Švédsko	69
5.1.5	Irsko	70
5.1.6	Dánsko	71
5.1.7	Itálie	71
5.2	Situace v ostatních členských státech	72
5.3	Právní úprava nakládání s mikrogranulkami mimo EU	73
5.3.1	Austrálie	73
5.3.2	Kanada	75
5.3.3	USA	75
5.4	Právní úprava v návrhu ECHA	76
5.5	Porovnání návrhu ECHA a právní úpravy členských států	78

5.5.1	Šíře dopadu	78
5.5.2	Další opatření	80
5.5.3	Možnost zachování stávající právní úpravy členských států	81
5.5.4	Možnost přijetí nové právní úpravy členskými státy	82
5.6	Dílčí shrnutí	85
5.6.1	Dílčí shrnutí k porovnání jednotlivých národních úprav	85
5.6.2	Dílčí shrnutí k porovnání návrhu ECHA a právní úpravy členských států	87
6.	ZAVEDENÍ EKONOMICKÝCH NÁSTROJŮ K REGULACI NAKLÁDÁNÍ S PRIMÁRNÍMI MIKROPLASTY	89
6.1	Pravomoc EU zavést daň či poplatek za použití primárních mikroplastů	91
6.1.1	Daň nebo poplatek	91
6.1.2	Právní základ pravomoci	92
6.1.3	Článek 113 SFEU	93
6.1.3.1	<i>Podmínky harmonizace</i>	93
6.1.4	Článek 192 SFEU	94
6.1.5	Rozpočtové určení případného odvodu	95
6.1.6	Omezení EU v případě zavedení odvodu na základě čl. 192 SFEU	96
6.1.6.1	<i>Naplnění principu subsidiarity</i>	97
6.1.6.2	<i>Naplnění principu proporcionality</i>	98
6.1.6.3	<i>Slučitelnost opatření s ochranou základních práv EU</i>	105
6.2	Dílčí shrnutí	107
7.	PRÁVNÍ ÚPRAVA NAKLÁDÁNÍ SE SEKUNDÁRNÍMI MIKROPLASTY	109
7.1	Sekundární mikroplasty z plastového odpadu	109
7.1.1	Mezinárodní úroveň	110
7.1.1.1	<i>Potencionální mezinárodní dohoda o plastech a plastovém odpadu</i>	111
7.1.2	Evropská úroveň	116
7.1.2.1	<i>Směrnice o plastových nákupních taškách</i>	117
7.1.2.2	<i>Směrnice o jednorázových plastech</i>	118
7.1.2.3	<i>Evropská daň z nerecyklovaných plastů</i>	125
7.1.3	Dílčí shrnutí	128
7.2	Sekundární mikroplasty z textilií	129
7.2.1	Mezinárodní úroveň	131

7.2.2	Evropská úroveň	132
7.2.3	Navrhovaná opatření	133
7.2.3.1	<i>Omezení uvolňování mikroplastů z oblečení – zdrojová opatření</i>	133
7.2.3.2	<i>Omezení uvolňování mikroplastů z oblečení – užitná opatření</i>	134
7.2.3.3	<i>Omezení úniku mikroplastů ze syntetického textilu do životního prostředí</i>	135
7.2.4	Dílčí shrnutí	136
7.3	Sekundární mikroplasty z pneumatik	138
7.3.1	Mezinárodní úroveň	139
7.3.2	Evropská úroveň	139
7.3.3	Navrhovaná opatření	140
7.3.3.1	<i>Omezení uvolňování mikroplastů z pneumatik – zdrojová opatření</i>	140
7.3.3.2	<i>Omezení uvolňování mikroplastů z pneumatik – užitná opatření</i>	141
7.3.3.3	<i>Omezení úniku mikroplastů z pneumatik do životního prostředí</i>	142
7.3.4	Dílčí shrnutí	142
	ZÁVĚRY	144
	Odpovědi na výzkumné otázky	144
	Závěrečná poznámka	151
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	152
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	154
	Použitá literatura	154
	Použité internetové zdroje	156
	Seznam použité judikatury	169
	Seznam použitých právních předpisů	171
	SEZNAM PŘÍLOH	175
	Příloha č. I	177
	Příloha č. II	178